Türk Eğitim-Sen Genel Sekreteri Selahattin DOLGUN'un

Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Komisyonuna Yaptığı Sunum

Sayın Başkan,
Değerli Komisyon Üyeleri,
Kıymetli Katılımcılar,

Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde oluşturulan bu anlamlı ve önemli Araştırma Komisyonu'nda bulunmaktan memnuniyet duyuyor, şahsım ve Türk Eğitim-Sen adına sizleri saygıyla selamlıyorum.

Şanlıurfa'nın Siverek ilçesindeki Ahmet Koyuncu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde ve Kahramanmaraş'ta bulunan Ayser Çalık Ortaokulu'nda yaşanan saldırılar, tüm Türkiye'nin yüreğinde derin yaralar açmıştır.

Şanlıurfa'da 14 Nisan tarihinde 16 evladımız ve öğretmenlerimizin yaralanmasıyla başlayan acı, 15 Nisan tarihinde Kahramanmaraş'ta çok sayıda öğrencimizin ve bir öğretmenimizin hayatını kaybetmesiyle tarifsiz bir kedere dönüşmüştür.

Öncelikle, Türk Eğitim-Sen olarak, Kahramanmaraş'ta Ayser Çalık Ortaokulu'nda yaşanan hain saldırıda hayatını kaybeden öğrencilerimize ve öğretmenimize bir kez daha Allah'tan rahmet; ailelerine, yakınlarına ve aziz milletimize başsağlığı diliyoruz.

Bugün burada yalnızca eğitim çalışanlarının değil; öğrencilerimizin, velilerimizin ve toplumumuzun ortak geleceğini ilgilendiren son derece önemli bir meseleyi değerlendirmek üzere bulunuyoruz. Eğitim kurumlarında yaşanan şiddet olayları eğitim camiamızın geleceğe dair endişelerini artırmakta ve acil önlem alınması gerekliliğini bir kez daha ortaya koymaktadır. Okullarımızın güvenliği ve çocuklarımızın geleceği bakımından konu kapsamlı bir şekilde ele alınmalıdır.

Türk Eğitim-Sen olarak, uzun yıllardır eğitim çalışanlarına ve eğitim kurumlarına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla etkili tedbirlerin hayata geçirilmesi yönünde çağrılarda bulunuyor; bu konudaki çözüm önerilerini ilgili makamlarla düzenli olarak paylaşıyoruz. Ne var ki son dönemde yaşanan acı olaylar, eğitimde şiddet sorununa ilişkin dile getirdiğimiz endişelerin ve uyarıların ne denli haklı ve yerinde olduğunu bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Okullarda güvenliğin sağlanması, eğitim çalışanlarının can güvenliği endişesi taşımadan güvenli ve huzurlu bir ortamda görev yapabilmesi, öğrencilerimizin ise şiddetten uzak, sağlıklı ve güvenli eğitim ortamlarında öğrenim görmesi amacıyla alınması gereken tedbirlere ilişkin görüş ve önerilerimizi sizlerle paylaşacak; bu suretle Komisyonumuzun çalışmalarına katkı sunmaya çalışacağız.

Değerli Hazirun;

Ne yazık ki okullarımızda şiddet olayları sona ermemekte; güvenli, sağlıklı ve huzurlu bir eğitim ortamı tam anlamıyla tesis edilememektedir. Adeta ABD'de ve farklı ülkelerde yaşanan okul saldırılarına benzer bir tablonun ülkemizde de görülmesi son derece ürkütücüdür.

Bakınız; okullar, öğrencilere bilgi kazandıran, onları geleceğe hazırlayan; eğitimcilerimizin huzur ve güven içinde görev yaptığı, toplumsal değerlerimizin yaşatıldığı kurumlardır. Ancak okulların şiddet olaylarıyla anılması, ülkemizin geleceğini doğrudan tehdit etmektedir. Bu nedenle eğitim kurumlarında güvenliğin sağlanması vazgeçilmez bir zorunluluktur.

Şiddetin önlenmesine yönelik yasal tedbirlerin daha da güçlendirilmesi bir zorunluluktur.

Tabii ki bu noktada en önemli tedbirlerin başında yasal düzenlemeler gelmektedir. Türk Eğitim-Sen olarak, okullarda şiddetin önlenmesine yönelik 2019 ve 2023 yıllarında iki kez kanun teklifi hazırlayarak milletvekilleri aracılığıyla TBMM'ye ilettik.

Bunun yanı sıra, caydırıcı tedbirlerin alınması amacıyla Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda düzenleme yapılması için yoğun girişimlerde bulunduk ve bu sürecin hayata geçirilmesini sağladık.

Eğitim çalışanlarına yönelik şiddet olaylarıyla ilgili olarak Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a mektup gönderdik, iş bırakma eylemleri gerçekleştirdik ve çok sayıda basın açıklaması düzenledik.

Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde bulunan Ahmet Koyuncu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde bir öğrenci tarafından gerçekleştirilen silahlı saldırıyı 81 ilde eş zamanlı olarak lanetledik. Sendikamız, yurt genelindeki şubelerimiz aracılığıyla kitlesel basın açıklamaları düzenleyerek yaşanan elim olayı telin etti ve eğitim çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesi için alınması gereken tedbirleri bir kez daha gündeme taşıdı. Tüm iş yerlerinde 1 günlük iş bırakma eylemi gerçekleştirirken, eğitim kurumlarımızda güvenliğin sağlanması, şiddete yönelik caydırıcı tedbirlerin alınması ve benzer olayların tekrar yaşanmaması için çağrıda bulunduk.

Kahramanmaraş'ta yaşanan hain saldırının ardından Genel Başkanımız Talip Geylan ile birlikte cenaze namazına katılarak acılı ailelerin yanında yer aldık. Genel Başkanımız Geylan, daha sonra saldırının gerçekleştiği Ayser Çalık Ortaokulu önünde basın açıklaması yaptı. Ayrıca 16-17 Nisan 2026 tarihlerinde de tüm okullarda ve eğitim kurumlarında iş bıraktık.

Kahramanmaraş saldırısının ardından yaşamını yitiren öğretmen ve öğrencilerimizi anmak amacıyla ülkemiz genelinde eş zamanlı anma programları gerçekleştirdik. Bu kapsamda 81 ildeki şubelerimiz, Başöğretmenimiz Atatürk'ün anıtına karanfiller bıraktı. Ardından cuma namazı sonrasında hayatını kaybeden öğretmen ve öğrencilerimiz için gıyabi cenaze namazı kılarak dualar ettik. 20 Nisan tarihinde de birlik ve kararlılığımızı ortaya koymak amacıyla öğretmenlerimiz ve öğrencilerimiz İstiklal Marşı okuyarak, ellerinde Türk bayrakları ve dillerinde Fatihalarla ilk derse başladı.

Şiddeti telin etmemize, sesimizi en yüksek perdeden yükseltmemize, bu konuyu sık sık gündeme getirmemize rağmen, eğitim kurumlarında güvenliğin sağlanmasına yönelik sorunların sürdüğü görülmektedir. Bugün gelinen noktada, şiddete yönelik alınan tedbirler ve mevcut yasal düzenlemeler yeterli değildir. Bu acı olay ve benzer vakalar, eğitim kurumlarında güvenliğin sağlanması ve şiddetin önlenmesine yönelik tedbirlerin yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Peki, eğitim kurumlarında şiddetin önlenmesi için hangi adımlar atılmalıdır?

Şiddetin önlenmesine yönelik yasal tedbirler güçlendirilmelidir.

Eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin, diğer eğitim çalışanlarının ve öğrencilerin can güvenliği en temel önceliklerden biri olmalıdır. Bu nedenle okul güvenliğinin sağlanmasına ve şiddetin önlenmesine yönelik yasal tedbirlerin güçlendirilmesi bir zorunluluk haline gelmiştir.

Bu kapsamda, eğitim çalışanlarına yönelik şiddetin Türk Ceza Kanunu'nda ayrı bir suç tipi olarak düzenlenmesi, caydırıcılığın artırılması açısından önemli bir adım olacaktır. Zira eğitim çalışanlarına yönelik şiddeti artıran unsurlardan birisi de, şiddeti uygulayan kişilerin cezalandırılmayacakları ya da önemsenecek bir yaptırımla karşılaşmayacakları düşüncesidir. Eğitim çalışanlarına yönelik şiddete asla hoşgörü gösterilmeyeceği, aksine şiddet suçlarının mutlaka cezalandırılacağı düşüncesinin yerleştirilmesi ve kamu sağlığını bozduğu için de ayrıca cezalandırılacağı düşüncesinin oluşturulması, önleyicilik açısından önemli bir adım olacaktır. Ayrıca, eğitim hizmetinin niteliğini ve kamu yararını olumsuz etkilemesi nedeniyle bu tür eylemlerin daha ağır yaptırımlarla karşılanması gerekmektedir.

Her okula güvenlik görevlisi tahsis edilmelidir.

Şiddetin önlenmesine yönelik güvenlik tedbirlerinin eksiksiz biçimde hayata geçirilmesi büyük önem taşımaktadır. Okulların kamera sistemleriyle donatılması, her okula güvenlik görevlisi ya da kolluk desteği sağlanması, hatta okul polisi uygulamasının hayata geçirilmesi; giriş-çıkış kontrollerinin düzenli şekilde yapılması ve okul yönetimlerinin bu konuda daha güçlü biçimde desteklenmesi hayati öneme sahiptir.

Okullara girişlerin güvenli bir şekilde yapılabilmesi için velilerin ve öğrencilerin kontrollü giriş sistemlerinden geçirilmesi; okul girişlerine metal dedektörler ve kimlik kartı ile geçiş sistemlerinin kurulması önem arz etmektedir. Ayrıca acil kod uygulaması okullarda da devreye alınmalıdır ki benzeri olaylarda hızlı ve etkili müdahale sağlanabilsin.

Okullarımızdaki şiddet, millî güvenlik ve beka meselesidir.

Okullarımızda ve eğitim çalışanlarına yönelik artan şiddet olayları yalnızca eğitim camiasının değil, tüm toplumun ortak sorunudur. Eğitim kurumları, geleceğimizi inşa edecek nesillerin yetiştiği eğitim yuvalarımızdır. Bu nedenle okullarımızın güvenliği bir eğitim meselesi olmanın ötesinde, bir güvenlik ve beka meselesidir. Devletin tüm kurumları ve toplumun bütün kesimleri, eğitim yuvalarını korumak ve şiddeti önlemek için ortak sorumluluk üstlenmelidir.

Disiplin ve sınıf geçme yönetmelikleri yeniden gözden geçirilmelidir.

Aynı zamanda okullardaki disiplin ve sınıf geçme yönetmelikleri yeniden gözden geçirilmeli, okul idaresi ile öğretmenin etkisi ve eğitim sürecindeki rolü güçlendirilmelidir. Okullarda her 100 öğrenciye en az 1 rehber öğretmen düşecek şekilde planlama yapılmalı; rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetleri etkin hale getirilmelidir. Bu tedbirler alınmış olsaydı, okullarda yaşadığımız elim hadiselerle karşı karşıya gelmeyecektik.

Öğretmenlik Meslek Kanunu ile artırılan cezaların etkin ve tavizsiz bir şekilde uygulanması sağlanmalı; bunun yanı sıra caydırıcı ve etkili tedbirler ivedilikle hayata geçirilmelidir.

Öğretmenlik Mesleği Kanunu kapsamında eğitim çalışanlarına yönelik şiddete karşı alınan tedbirlerin titizlikle, kararlılıkla ve hiçbir hoşgörüye yer vermeden uygulanması büyük önem taşımaktadır. Bu düzenlemelerin etkin şekilde hayata geçirilmesi, eğitim ortamlarında

güvenliğin sağlanmasına katkı sağlayacaktır. Devletimizin ve toplumumuzun bu konuda etkin rol üstlenmesi, şiddeti önleyici kapsamlı tedbirlerin hayata geçirilmesi bir zorunluluktur.

MEB, okullarda yaşanan her saldırının takipçisi olmalıdır.

Millî Eğitim Bakanlığı, eğitimcilere ve öğrencilere yönelik her saldırının sıkı takipçisi olmalıdır. Şiddete maruz kalan çalışanlara anında ve yeterli güvenlik desteği sağlanmalıdır. Yaşanan şiddet eylemleri kayıt altına alınmalı ve yargıya intikal ettirilmelidir.

Öğretmenlerin iade-i itibarı sağlanmalıdır.

Eğitim kurumlarında yaşanan şiddet olayları, öğretmenlerin güvenliğinin, otoritesinin ve toplumsal saygınlığının yeniden ele alınması gerektiğini açıkça göstermektedir. Öğretmenlerimizin mesleki itibarının zedelenmesi, eğitim ortamlarında disiplin ve güven ikliminin de zarar görmesine neden olmaktadır.

Herkes bilmelidir ki; öğretmenin itibarı, devletimizin ve milletimizin itibarıdır. Bu itibarın sarsılması, toplumumuzun temel değerlerinin yerle yeksan olması anlamına gelir. Eğitimcilerimizi ve öğrencilerimizi şiddetten korumak hepimizin asli görevidir. Eğitimcilerin statülerinin yükseltilmesi, onlara kıymet verilmesi ve okul ortamının şiddetten uzak tutulması, geleceğimize yapılacak en önemli yatırımdır.

Bu nedenle öğretmenlerin iade-i itibarı sağlanmalı; mesleki saygınlıklarını, eğitim süreçlerindeki etkilerini ve toplumsal konumlarını güçlendirecek somut yasal, idari ve sosyal tedbirler ivedilikle hayata geçirilmelidir.

CİMER uygulaması yeniden düzenlenmelidir.

Vatandaşlarımızın kamu hizmetlerine ilişkin talep ve şikâyetlerini iletebildiği CİMER uygulaması, özellikle eğitim çalışanlarımız açısından zaman zaman yıpratıcı bir sürece dönüşmektedir. Bazı veliler tarafından yapılan mesnetsiz, gerçeğe dayanmayan ve kimi durumlarda kişisel tatmin amacı taşıyan başvurular nedeniyle öğretmenlerimizden savunma istenmesi ve inceleme süreçlerinin başlatılması, mesleğin itibarını zedeleyen sonuçlar doğurmaktadır.

Bu kapsamda, CİMER başvurularına ilişkin mevcut uygulamanın gözden geçirilmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılması elzemdir. Eğitim çalışanları hakkında yapılan başvurularda; şikâyetçinin adı, soyadı, imza ve adres bilgilerini içermeyen, somut bilgi ve belgelere dayanmayan ve açık bir olaya işaret etmeyen ihbar ve şikâyet dilekçelerinin işleme alınmaması sağlanmalıdır. Ayrıca, asılsız olduğu açıkça tespit edilen ihbar ve şikâyetler hakkında caydırıcı düzenlemeler getirilmelidir.

Öğretmene verilen değer, aslında çocuklarımızın geleceğine verilen değerdir.

Eğitim süreci ailede başlar; çocuklar sevgi, saygı, iyilik, doğruluk gibi temel değerleri ilk olarak aile ortamında öğrenir. Bu nedenle çocukların eğitiminde yalnızca öğretmenler değil, aileler de sorumluluk sahibidir. Bu noktada ailelerin şiddet olaylarına karşı bilinçlendirilmesi ve şiddet olayları kapsamında gerekli durumlarda rehberlik ve destekleyici süreçlere tabi tutulması büyük önem taşımaktadır.

Unutulmamalıdır ki, öğretmene verilen değer aslında çocuklarımızın geleceğine verilen değerdir. Öğretmenlerin hak ettiği saygınlığın korunması ve güçlendirilmesinde ailelerin

tutumu hayati öneme sahiptir. Çünkü ailenin bakış açısı, çocuğun davranışlarının şekillenmesinde belirleyici bir rol oynamaktadır.

İddia ediyoruz: Ailelerimiz ve toplumun tüm kesimleri öğretmeni itibarlı ve saygın kılmadığı sürece, kamu yönetiminin alacağı hiçbir tedbir okullarda şiddeti sonlandırmayacaktır.

Okul-aile iş birliği artırılmalıdır.

Bununla birlikte okul-aile iş birliği artırılmalı, velilerin eğitim sürecine katılımı mutlaka sağlanmalıdır. Öğrencilerin psikolojik iyi oluşlarını destekleyecek rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetleri güçlendirilmelidir. Gerektiğinde ailelerin de bu süreçlere dâhil edilerek rehabilite edici mekanizmalar devreye alınmalıdır. Unutulmamalıdır ki öğrencilerin psikolojik gelişimleri ve sosyal ilişkileri, sorunların erken tespit edilmesi ve gerekli tedbirlerin zamanında alınması açısından büyük önem taşımaktadır.

"Güvenlik Zirvesi" düzenlenmelidir.

Öte yandan ülkemizde eğitim kurumlarında şiddete karşı kapsamlı bir "Güvenlik Zirvesi" düzenlenerek konuyla ilgili tüm kurum, kuruluş ve paydaşların bir araya gelmesi sağlanmalı; zirvede sorun tüm yönleriyle ele alınmalı ve adeta bir seferberlik anlayışıyla kapsamlı bir değerlendirme yapılmalıdır.

Kontrolsüz dijital içerikler, programlar ve yayınlar çocuklarımızı zehirliyor.

Ne yazık ki çocuklarımız adeta dijital terörün dijital askeri haline geldi. Dizilerde ve programlarda sunulan karakterler, körpecik zihinler için birer idol hâline gelmektedir. Şiddet ve silah kullanımı adeta sıradanlaştırılmış, hatta neredeyse meşrulaştırılmıştır.

Medyada her türlü şiddetin sık sık ve en ince ayrıntılarına kadar sunulması, çocuk ve gençlerde kontrolsüz ve güçlü bir model oluşturması bakımından oldukça tehlikeli bir durumdur. Çocuklar fiziksel, psikolojik ve duygusal olarak bu tür yayınlardan zarar görmektedir.

Medyanın şiddeti reyting ve tiraj aracı olarak kullanmaması gerekmektedir. Bu noktada çocukları olumsuz etkileyebilecek her türlü dijital içerik, şiddet içeren oyunlar, sosyal medya mecraları, dizi, film ve benzeri yapımlar konusunda daha sıkı denetim mekanizmaları oluşturulmalı; zararlı içerikler gecikmeksizin tespit edilip kaldırılmalıdır. Çeteleşmeyi özendiren, mafyavari oluşumları teşvik eden ve şiddeti sıradanlaştıran yapımların önüne geçilmelidir. İlgili kurumlar, X, Instagram, TikTok ve YouTube gibi sosyal medya platformlarında gerekli tedbirleri almalıdır.

Ayrıca 18 yaş altı bireylerin sosyal medya kullanımına ilişkin daha net ve koruyucu sınırlamalar getirilmesi sağlanmalıdır. Bu kapsamda çocukların dijital ortamda korunmasına yönelik daha güçlü yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Gençlerin silaha ulaşmaları engellenmelidir.

Gençlerin silaha ulaşmalarının engellenmesi, toplumda genel olarak silaha ulaşmaya ilişkin yasal şartların daha da sıkılaştırılmasıyla sağlanabilir. Toplumdaki bireylerin silah sahibi olma oranlarının azaltılması, gençlerin silaha ulaşmasını da sınırlandıracaktır. Bu konu ile ilgili değerlendirmelerin yapılması ve önlemlerin ivedilikle alınması gerekmektedir. Diğer yandan;

Şiddete karşı yürütülecek mücadele sürecinde ilgili tüm kurumlar birlikte hareket etmeli, şiddet kimden gelirse gelsin karşı durulmalı, "Şiddete Sıfır Tolerans" söylemine sahip çıkılarak şiddete karşı ortak tavır sergilenmelidir.

Şiddeti engellemeye yönelik etkin kamu spotları hazırlanmalı ve toplumun her kesimine ulaşacak biçimde sunulması sağlanmalıdır.

Şiddetin normalleşmesine asla izin verilmemeli; bu tür olaylar karşısında daha fazla vakit kaybetmeden etkili, önleyici ve koruyucu tedbirler ivedilikle hayata geçirilmelidir.

Unutulmamalıdır ki eğitimcilerimizi ve öğrencilerimizi şiddetten korumak hepimizin asli görevidir. Şayet onları şiddet sarmalından uzak tutamazsak, okullarımız güvenli alanlar olmaktan çıkar ve adeta Teksas'a döner; böylece geleceğimiz de ciddi şekilde tehdit altına girer.

Öğretmenler ve öğrenciler, okullarında kendilerini güvende hissetmeli; eğitim kurumlarında huzur içinde eğitim ve öğretim faaliyetlerini sürdürebilmelidir.

Sözlerime son verirken, eğitim kurumlarının şiddetin gölgesinden çıkmasını ve ülkemizin müreffeh geleceğinin yapı taşı olan öğrencilerimizin şiddetten uzak tutulmasını, eğitim çalışanlarımızın ise güvenli bir ortamda görevlerini ifa edebilmesini temenni ediyorum.